

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 424/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen jatkokysymykseksi kirjalliseen kysymykseen KK 329/2020 vp pään ja kaulan alueen syövän hoidon vii- veistä ja toimenpiteistä syöpien toteamisen ja hoidon aloituksen tur- vaamiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimit-
tanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mia Laiho/kok. näin kuuluvan
kirjallisen kysymyksen KK 424/2020 vp:

*Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta pään ja kaulan alueen syöpien hoidon aloitusajoissa pääs-
tään laadullisesti muiden Pohjoismaiden tasolle,
aikooko hallitus tiukentaa nopeasti kasvavien syöpien hoitotakuuaikoja,
onko hallitus suunnitellut laaturekisteriä kaulan ja pään alueen sekä muille syöville,
mitä hallitus aikoo tehdä, että eri diagnosoidut syöväet ja hoitopäätökset eri alueilla
ovat valtakunnallisesti saatavilla,
miten STM:n työryhmän raportin Syövän hoidon kehittäminen vuosina 2010—2020 suosi-
tukset ovat toteutuneet eri puolilla Suomea,
miten syövän diagnosoinnin ja hoitovaihteluiden vähentämiseksi tullaan jatkossa tekemään,
miten hallitus aikoo varmistaa, etteivät syöpien diagnosointi ja hoidon aloitus viivästy ko-
ronapandemian aikana ja
miten tilannetta seurataan ja tilanteeseen puututaan valtakunnallisesti?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaan kunnan ja sairaanhoitopiiriin on järjestettävä terveydenhuollon pal-
velut sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin asukkaiden tarve edellyttää. Sairaanhoito on
toteutettava potilaan lääketieteellisen tarpeen ja käytettävissä olevien yhtenäisten hoidon perus-
teiden mukaisesti. Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella hoito on järjestettävä ja aloitettava hoi-
don edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa. Kunnan ja sairaanhoitopiiriin
tulee myös julkaista tiedot odotusajoista.

Syövän diagnostiikka, hoito ja seuranta perustuvat valtakunnallisiin tai kansainvälisiin suosituk-
siin. Syövän hoito tulee aloittaa kiireellisesti eikä tässä asiassa ole suunniteltu uusia säädöksiä.

Terveystieteiden tutkimuskeskus kehittää mallia terveydenhuollon kansallisia laaturekistereitä
varten erillishoidoksella. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kansallisten laaturekisterien päätavoite on parantaa
potilaiden saaman hoidon laatua, hoidon vaikuttavuutta ja potilasturvallisuutta. Hankkeessa sel-
vitetään, miten kansalliset laaturekisterit voitaisiin organisoida, rahoittaa ja ylläpitää. Terveystieteiden
tutkimuskeskuksen tutkimuskeskuksen julkaiseman Hoitopäätöksen seuranta syövän hoidossa -oppaan mukai-
nen hoidon kirjaaminen esimerkiksi mahdollistaa vertailukelpoisen seurantatiedon tuottamisen
koko maassa. Muun muassa laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä mahdollistaa

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 424/2020 vp

kattavammin laaturekisterien muodostamisen. Nämä toimenpiteet mahdollistavat syövän hoidon laaturekisterien kehittämisen. Laaturekisterien kehittäminen kohdistuu ensimmäisessä vaiheessa suuriin kansantauteihin kuten yleisimpiin syöpiin.

Kansallinen ja alueelliset syöpäkeskukset on perustettu. Niiden tavoitteena on yhtenäistää hoitokäytäntöjä ja mahdollistaa uuden tiedon nopean käyttöönoton. Sosiaali- ja terveysministeriö on tukenut näiden toimintaa valtionanavustuksilla. Valtioneuvoston asetuksella erikoissairaanhoidon työnjaosta on vaativa pään ja kaulan sekä leukojen ja suun alueen syövän hoito keskitetty vähemmän kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan. Viiteen yliopistolliseen sairaalaan on keskitetty muu pään ja kaulan sekä leukojen ja suun alueen syövän hoito mukaan lukien melanooma, pois lukien muut ihosyövät. Erityisosaamista pään ja kaulan alueen syövän hoidosta on siten koottu yliopistosairaaloihin.

Hallitus jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten valmistelua siten, että laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut voitaisiin turvata yhdenvertaisesti kaikille suomalaisille. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjiä ja palveluntuottajia koronavirustilanteen johdosta syntyneissä poikkeusoloissa tiiviissä yhteistyössä muun muassa sairaanhoitopiirien johdon ja Valviran kanssa.

Syövän hoito tai syöpäepäilyt eivät käytännössä kuulu kiireettömän hoidon määräaikojen piiriin, koska potilaskohtainen hoidon tarve niissä on kiireellisempi. Syövän hoitoon pääsyä ei ole rajoitettu hallituksen ohjeissa tai suosituksissa koronapandemian johdosta.

Syövän hoidon vaikuttavuuden parantaminen on yksi Marinin hallitusohjelman tavoitteista. Vaikuttavuuden arviointi edellyttää kansallisesti sovittuja mittareita, yhteisesti kerättäviä tietoja ja kansalliseen laaturekisteriin kerättävistä päätetapahtumista sopimista. Tämä työ käynnistettiin viime vuoden lopulla laaja-alaisesti syöpäalan asiantuntijoiden kanssa.

Helsingissä 11.6.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru